

Geacht College,

Vrijwilligers zijn erg belangrijk in onze samenleving. In hun contacten met de overheid hebben zij vooral te maken met hun eigen gemeente. U steunt het vrijwilligerswerk en neemt bovendien allerlei initiatieven om de regeldruk in uw gemeente te verlichten. Toch komt het nog vaak voor dat vrijwilligers het gevoel krijgen dat zij gehinderd worden door een woud aan regels, onvolledige informatie over verplichtingen of hoge kosten die soms gepaard gaan bij het aanvragen van bijvoorbeeld vergunningen. Met dit boekje wil ik een aantal oplossingen van gemeenten en de rijksoverheid onder uw aandacht brengen die de regeldruk op het vrijwilligerswerk kunnen verminderen.

De komende jaren zet ik me graag samen met u in voor het verbeteren van de dienstverlening en het terugdringen van de lokale regeldruk. Het is belangrijk dat vrijwilligers gemotiveerd blijven om zich actief in te zetten. Het meer ruimte geven aan vrijwilligers is daarom ook door mij benoemd als één van de tien knelpunten van burgers waar ik wat aan wil doen.

Om u te steunen bij het verminderen van de regeldruk worden alle modelverordeningen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) aangepast. Een grote slag is al gemaakt: alle vergunningen in de APV zijn tegen het licht gehouden en waar mogelijk verduidelijkt, vereenvoudigd of geschrapt. Veel van de nieuwe modelverordeningen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de verlichting van de regeldruk bij vrijwilligers. Graag roep ik u dan ook op om vooral ook gebruik te maken van deze verbeterde modelverordeningen.

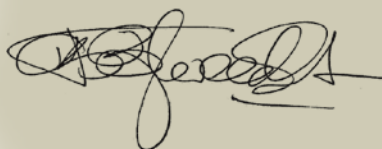
In samenwerking met Movisie heb ik een vrijwilligerstoets ontwikkeld. Deze toets kunt u bij het opstellen van nieuwe regels gebruiken om te voorkomen dat deze regels onvoorziene en ongewenste effecten hebben op de vrijwilligersorganisaties in uw gemeente.

Daarnaast is door het rijk een voucherregeling voor gemeenten ingesteld. Deze financiële ondersteuning kunt u gebruiken om deskundigen in te huren voor het identificeren van knelpunten in uw eigen regelgeving, en om passende oplossingen te vinden.

In een aantal gevallen bemoeilijkt rijksregelgeving de aanpak van lokale regels. Daarom heeft de VNG een lijst van dergelijke blokkades in rijksregelgeving opgesteld. Wanneer u ook bij het verminderen van de regeldruk gehinderd wordt door blokkades in de rijksregelgeving, kunt u dit melden bij www.lastvandeoverheid.nl. De rijksoverheid zal zich inspannen om deze blokkades waar mogelijk weg te nemen.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Drs. A.Th. B. Bijleveld-Schouten

ZO KAN HET OOK!

Inleiding

De gemeenten en het Rijk hebben afspraken gemaakt om de regeldruk voor burgers en bedrijven met 25% te verminderen en de dienstverlening te verbeteren. Om echt een merkbaar verschil te maken worden daarbij de belangrijkste knelpunten aangepakt. Eén van deze knelpunten is de regeldruk onder vrijwilligers. Vrijwilligers worden regelmatig gelijkgesteld met bedrijven. Dit brengt voor hen de nodige regeldruk met zich mee. Vrijwilligers zijn mensen die belangeloos iets doen voor andere mensen. Zij vormen daarmee het cement van de samenleving. De overheid moet dat niet onnodig belemmeren.

Het doel van dit boekje is om:

- ▶ als hulpmiddel te dienen om meer ruimte en minder regeldruk te realiseren voor de vrijwilligers in uw gemeente
- ▶ goede initiatieven van gemeenten uit te wisselen
- ▶ relevante ondersteuningstrajecten en rijksmaatregelen meer bekendheid geven
- ▶ vrijwilligers ondersteunende informatie te geven waarmee zij in overleg met hun gemeente naar maatoplossingen kunnen zoeken

Wat kan ik voor de vrijwilligers in mijn gemeente doen?

Wilt u in uw gemeente iets doen om het voor vrijwilligers makkelijker te maken? Gebruik dan dit boekje ter inspiratie en als middel om het aantal regels voor vrijwilligers te verminderen, te vereenvoudigen, of om de dienstverlening aan vrijwilligers anders in te richten. Op pagina 4 en 5 staat een praktisch schema waarmee u kunt bepalen

welke acties voor u relevant zijn.

Wilt u op relatief eenvoudige wijze echt een substantiële vermindering van de regeldruk voor de vrijwilligers in uw gemeente realiseren? Gebruik hiervoor dan de in dit boekje opgenomen tien voorbeelden van gemeenten. Deze voorbeelden zijn geselecteerd op grond van de regelmaat waarop vrijwilligers gebruik maken van de genoemde producten en mate van vermindering van de regeldruk die u met het voorbeeld kunt realiseren. Bovendien zijn ze al met succes in de praktijk toegepast. U dient daarbij nog wel rekening te houden met de specifieke lokale kenmerken van die gemeente.

Wat zijn belangrijke knelpunten voor de vrijwilligers?

Uit verschillende onderzoeken is de volgende lijst van knelpunten voor vrijwilligers samengesteld:

1. onbekendheid met relevante wet- en regelgeving
2. ingewikkeld en formeel taalgebruik en onbegrijpelijke formulieren
3. afwezigheid van één centraal gemeentelijk aanspreekpunt
4. hoge legeskosten en lokale belastingen
5. ontoegankelijk subsidiebeleid
6. vrijwilligers worden behandeld als professionele organisatie
7. complexe wet- en regelgeving rondom de eigen accommodatie

8. ontbrekende informatie en regels voor het organiseren van evenementen

Deze knelpunten en de mogelijke oplossingsrichtingen worden in de tweede helft van dit boekje nader toegelicht. Hiermee kunnen vrijwilligers samen met u naar gewenste en passende maatoplossingen voor uw gemeente zoeken.

Waar kan ik terecht voor hulp en informatie?

Tijdelijke regeling stimulering aanpak vermindering gemeentelijke administratieve lasten

De totale lokale regeldruk aanpakken is geen gemakkelijke opgave. Waar moet je beginnen? Waar zit de grootste regeldruk? Wat kan en mag vereenvoudigd worden? Voor gemeenten die de lokale regeldruk aan willen pakken, stelt het Rijk vouchers beschikbaar. Met deze vouchers krijgen gemeenten financiële steun om externe deskundigen in te schakelen om de gemeentelijke administratieve regeldruk in kaart te brengen en deze aan te pakken. Meer informatie over deze tijdelijke regeling kan gevonden worden op <http://www.senternovem.nl/overigeregelingen/ral/>.

Het project 'Minder Regels Meer Service'

Het project 'Minder Regels Meer Service' is opgezet om gemeenten te ondersteunen bij zowel het verminderen en verbeteren van hun regelgeving als bij het verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening. Dit project is een gezamenlijk initiatief van de VNG en de ministeries van BZK, Financiën, EZ, Justitie en VROM. In het kader van dit project is een aantal instrumenten ontwikkeld die u kunt vinden op de website www.minderregelsmeerservice.nl. Hier treft u ook meer praktijkvoorbeelden aan.

Het VNG project 'Vermindering regelgeving en toezicht'

In het kader van het VNG project 'Vermindering regelgeving en

toezicht' worden alle VNG modelverordeningen getoetst op administratieve lasten en gebruiksvriendelijkheid. Een eerste resultaat van dit project is de aanpaste model-APV. Daarin zijn zes van de achttien vergunningstelsels afgeschaft en tien vereenvoudigd. U kunt de aangepaste modelverordeningen gebruiken om de regeldruk voor burgers en bedrijven in uw gemeente te verminderen (www.vng.nl).

Het project 'Begrijpelijke Formulieren'

Per 1 september 2008 moeten alle nieuwe formulieren van de gemeenten voor burgers en bedrijven begrijpelijk zijn. Zowel de papieren als elektronische formulieren worden aangepakt. Om u te ondersteunen bij het begrijpelijk maken van uw formulieren kunt u op de website www.begrijpelijkeformulieren.nl tips, voorbeelden en een schrijfwijzer vinden. Voor begrijpelijke elektronische formulieren kunt u terecht bij het programma eFormulieren (www.eformulieren.overheid.nl). Ook biedt het programma een landelijke voorziening voor de ontwikkeling en het beheer van elektronische formulieren. Zij verzorgen ook een koppeling met landelijke ICT voorzieningen, zodat de elektronische formulieren aangesloten kunnen worden op bijvoorbeeld DigiD. Tot slot beziet dit programma de mogelijkheden om voorinvulling mogelijk te maken.

Ik heb zelf een knelpunt en/of een goed voorbeeld

Wordt u zelf in uw aanpak van de regeldruk in uw gemeente gehinderd door blokkades in de rijksregelgeving? Meldt dit dan op de website www.lastvandeoverheid.nl. Het Rijk zal zich inzetten om deze blokkades te verhelpen. U kunt ook op deze website terecht om melding te maken van goede voorbeelden uit uw gemeente. Wij voegen uw voorbeeld graag toe aan de huidige lijst.

BESLISBOOM

BETERE DIENSTVERLENING - MINDER ADMINISTRATIEVE LASTEN

STAPPEN VOOR MINDER REGELDRIJK

ASPECTEN EN VOORBEELDEN VAN MINDER REGELDRIJK

1. HORECA EXPLOITATIE-VERGUNNING

**Het kan ook anders:
Schaf de Horeca exploitatievergunning af.
Bestaande regelgeving voldoet.**

Wanneer vrijwilligers een kantine of eetgelegenheid in een verenigingsgebouw beheren, moeten zij vaak in het bezit zijn van een horeca exploitatievergunning.

Autonome regelgeving

De gemeente stelt zelf het beleid op en de daarbij horende regels. Vaak zijn deze regels opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening.

Meestal gebruikt om:

- ▶ aantasting van de woon- en leefsituatie in de betreffende omgeving te voorkomen (bijvoorbeeld door parkeren en zwerfvuil)
- ▶ te voorkomen dat de openbare orde wordt verstoord en het (uitgaans)publiek zich onveilig voelt (bij overlast kan de gemeente de horecaonderneming sluiten)
- ▶ concentraties van horecagelegenheden op ongewenste plekken te voorkomen
- ▶ het aantal horecagelegenheden te beperken
- ▶ illegale horecagelegenheden te weren
- ▶ criminele activiteiten te voorkomen (onder meer via koppeling met de Wet BIBOB)

GEMEENTE WASSENAAR

DOET HET ANDERS!

De gemeente Wassenaar heeft geen exploitatievergunning voor horeca. Zij gebruikt bestaande wet- en regelgeving om de risico's te beheersen. Argumenten om de vergunning af te schaffen zijn onder andere:

- ▶ aantallen en locaties van horecagelegenheden kunnen via het bestemmingsplan worden gereguleerd. Hiervoor moeten eventueel de bestemmingsplannen worden aangepast
- ▶ de gemeente kan via bestaande regels optreden tegen mogelijke overlast. Bovendien kunnen gemeente en vrijwilligersorganisaties in een convenant afspraken maken over mogelijke overlast
- ▶ op basis van de Wet BIBOB kan de gemeente via de Drank- en Horecavergeving alsnog bij kantines en eetgelegenheden waar alcohol wordt geschonken vermeende criminele activiteiten van de aanvrager onderzoeken

VOORDELEN

vrijwilligers	gemeenten
hoeven geen vergunning aan te vragen	hoeven geen vergunningen af te geven
besparen daardoor tijd en kosten	besparen daardoor capaciteit
kunnen direct met hun activiteiten starten	stimuleren vrijwilligers doordat deze direct kunnen starten
ondervinden geen irritaties van 'overbodig' geachte vergunningen	kunnen risico's met bestaande wet- en regelgeving beheersen
	hoeven geen bezwaarschriften tegen beschikkingen te behandelen

OMGAAN MET VEEL GEHOORDE "JA, MAARS" TEGEN DE BEST PRACTICE

"... we kunnen parkeer- en geluidsoverlast en vermeende criminaliteit dan niet aanpakken."

De bestaande wet- en regelgeving biedt mogelijkheden om tegen overlast op te treden. Het gaat hierbij om zowel gemeentelijke als rijksregelgeving. Parkeeroverlast kan op basis van het gemeentelijk parkeerbeleid worden gehandhaafd. Vermeende criminele activiteiten kan de gemeente toetsen met de Wet BIBOB op basis van de Drank- en Horecawet. In de Wet milieubeheer (en vaak ook in de APV) staan regels om geluidsoverlast te beperken. Daarnaast kunnen gemeente en vrijwilligersorganisaties in een convenant afspraken maken om mogelijke overlast te voorkomen.

"... in de loop der tijd kunnen we het aantal en de locatie van kantines, verenigingsgebouwen en dergelijke niet meer controleren en beheersen."

Het aantal en de locatie van kantines en verenigingsgebouwen is te beheersen via het bestemmingsplan. Daarmee kan de gemeente grip blijven houden op de ontwikkeling van het aantal gelegenheden. Bestaande aantallen en locaties zijn door de gemeente alleen terug te dringen door het betalen van planschadevergoeding (hetzelfde geldt als het bestemmingsplan is gewijzigd ten nadele van de beheerder).

AANDACHTSPUNTEN VOOR IMPLEMENTATIE VAN DE BEST PRACTICE

wet- en regelgeving	het artikel schrappen uit de betreffende Verordening indien nodig, de aantallen en locaties in kaart brengen. Op basis daarvan het bestemmingsplan aanpassen
financiën	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, en 2. de bestemmingsplannen te wijzigen
personele inzet	eenmalige inzet om: 1. regels op te stellen, 2. de bestemmingsplannen te wijzigen en 3. een convenant opstellen structurele capaciteitsbesparing omdat de vergunning wordt afgeschaft
toezicht	toezicht op de Exploitatievergunning Horeca kan vervallen. Als een gemeente hier nu niet op handhaaft, heeft afschaffen geen gevolgen voor de handhaving
communicatie	eenmalige communicatie naar de doelgroep stel indien nodig de politie op de hoogte van het afschaffen van de Exploitatievergunning Horeca

INFORMATIE OVER DEZE BEST PRACTICE:

2. AANWEZIGHEIDSVERGUNNING SPEELAUTOMATEN

Het kan ook anders:
Een aanwezigheidsvergunning voor speelautomaten kan ook voor onbepaalde tijd.

Staat in een verenigingsgebouw een flipperkast of een andere speelautomaat dan moeten vrijwilligersorganisaties hiervoor een Aanwezigsheidsvergunning speelautomaten aanvragen.

Medebewind regelgeving
 De Rijksoverheid heeft in de Wet op de Kansspelen regels vastgesteld over de aanwezigheid van speelautomaten. Gemeenten kunnen aanvullende regels opstellen en bepalen zelf de uitvoering van de regels. In gemeentelijke regelgeving staat bijvoorbeeld hoeveel automaten er maximaal in een gebouw mogen staan.

Meestal gebruikt om:

- ▶ het 'gokken' te beheersen
- ▶ de mogelijkheid om speelautomaten te gebruiken te reguleren

GEMEENTE RUCPHEN

DOET HET ANDERS!

De gemeente Rucphen verleent de Aanwezigsheidsvergunning speelautomaten voor onbepaalde tijd. Argumenten hiervoor zijn onder andere:

- ▶ een periodieke vernieuwing om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van speelautomaten is niet nodig, wanneer wijzigingen in aantal of soort speelautomaten worden doorgegeven door de beheerder.
- ▶ aanvragen van een aanwezigheidsvergunning speelautomaten worden nagenoeg nooit geweigerd

VOORDELEN

vrijwilligers	gemeenten
hoeven de vergunning niet meer te vernieuwen	hoeven geen vernieuwde vergunningen af te geven
besparen daardoor tijd en kosten	besparen daardoor capaciteit

OMGAAN MET VEEL GEHOORDE "JA, MAARS" TEGEN DE BEST PRACTICE

"...als er iets in een buurthuis wordt gewijzigd, zijn we daar niet van op de hoogte."

Neem in de vergunning op dat vrijwilligersorganisaties de vergunning opnieuw moeten aanvragen als hun buurthuis, kantine of eetgelegenheden structureel wijzigt (dat wil zeggen een verbouwing ondergaat of dat het aantal automaten wijzigt). Zo blijft de gemeente geïnformeerd en via handhaving blijft controle mogelijk.

"...we lopen inkomsten mis in de vorm van leges."

Door dereguleringsmaatregelen nemen zowel legesinkomsten als kosten voor de gemeente af; de vergunningverlening kost immers minder tijd. Legesinkomsten mogen maximaal kostendekkend zijn.

AANDACHTSPUNTEN VOOR IMPLEMENTATIE VAN DE BEST PRACTICE

wet- en regelgeving	de geldigheidsduur in de betreffende Verordening aanpassen naar onbepaalde tijd
financiën	eenmalige inzet om de Verordening aan te passen
personele inzet	eenmalige inzet om: 1. de doelgroep te informeren, en 2. de verordening aan te passen structurele capaciteitsbesparing omdat de vergunning voor onbepaalde tijd wordt verleend
toezicht	toezicht kan op de huidige capaciteit blijven
communicatie	communiqueer het verlengen van de geldigheidsduur duidelijk en compleet naar de doelgroep. De communicatie moet een combinatie zijn van de website (structureel), lokale kranten (incidenteel/periodiek) en de branche (incidenteel)

INFORMATIE OVER DEZE BEST PRACTICE:

3. PRECARIO-BELASTING

**Het kan ook anders:
Geen precariobelasting voor vrijwilligersorganisaties.**

Vrijwilligersorganisaties die op gemeentegrond bijvoorbeeld een informatiemarkt houden, een braderie organiseren of een tent opzetten moeten voor het gebruik van deze grond vaak belasting aan de gemeente betalen. Deze belasting heet precariobelasting.

Autonome regelgeving
De gemeente bepaalt zelf of en hoeveel precario wordt geheven. Vaak is dit vastgelegd in een Verordening Precariobelasting.

Meestal geheven om:

- in gebruik name van gemeentegrond te ontmoedigen
- inkomsten te genereren

GEMEENTE ZWOLLE

DOET HET ANDERS!

De gemeente Zwolle heeft voor vrijwilligersorganisaties de precariobelasting afgeschaft, als deze iets organiseren zonder winstoogmerk, of als de opbrengst ten goede komt aan buurtactiviteiten of doelen van algemeen belang. Argumenten hiervoor zijn onder andere:

- deze belasting kan zo hoog oplopen, dat vrijwilligers bepaalde activiteiten moeilijk kunnen financieren
- soms wordt bij de gemeente subsidie aangevraagd terwijl ook precariobelasting moet worden betaald. De precariobelasting wordt dan (deels) betaald uit de subsidie

VOORDELEN

vrijwilligers	gemeenten
besparen kosten	stimuleren vrijwilligers om activiteiten te ontplooiën omdat dit goedkoper wordt

OMGAAN MET VEEL GEHOORDE "JA, MAARS" TEGEN DE BEST PRACTICE

"... we lopen inkomsten mis."

Ja, de directe inkomsten uit de precariobelasting nemen af. Een deel kan worden gecompenseerd doordat minder subsidie hoeft te worden uitgekeerd wanneer precario moet worden betaald in verband met een evenement. Daarnaast wordt de drempel voor vrijwilligers om activiteiten te organiseren verlaagd.

"...wanneer we geen precariobelasting hebben wordt de drempel om gemeentegrond te gebruiken te laag."

Bestaande vergunning- en ontheffingstelsels bieden voldoende mogelijkheden om het gebruik van gemeentegrond te reguleren.

AANDACHTSPUNTEN VOOR IMPLEMENTATIE VAN DE BEST PRACTICE

wet- en regelgeving	de betreffende Verordening aanpassen
financiën	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, en 2. de doelgroep te informeren
personele inzet	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, en 2. de doelgroep te informeren structurele capaciteitsbesparing omdat de vergunning voor onbepaalde tijd wordt verleend
toezicht	niet van toepassing
communicatie	communiceer de wijziging van de Verordening duidelijk en compleet naar de doelgroep. De communicatie moet een combinatie zijn van de website (structureel), lokale kranten (incidenteel/periodiek) en de vrijwilligers (incidenteel)

INFORMATIE OVER DEZE BEST PRACTICE:

4. LOTERIJ-VERGUNNING

**Het kan ook anders:
Loterijvergunning digitaal aanvragen.**

Wanneer een vrijwilligersorganisatie een loterij of bingo wil organiseren moet zij bij de gemeente een Loterijvergunning aanvragen.

Medebewind regelgeving

De Rijksoverheid heeft in de Wet op de Kansspelen regels vastgesteld over het houden van loterijen. Gemeenten hebben vrijheid in de manier waarop de loterijvergunning kan worden aangevraagd.

Meestal gebruikt om:

- consumenten tegen fraude te beschermen
- mogelijke negatieve maatschappelijke effecten van kansspelen te beperken
- toezicht op de loterijen te kunnen houden
- de hoeveelheid aangeboden loterijen te reguleren

GEMEENTE UITGEEST

DOET HET ANDERS!

In de gemeente Uitgeest kunnen vrijwilligersorganisaties de vergunning digitaal aanvragen. Argumenten hiervoor zijn:

- kostenvermindering voor de vrijwilligersorganisaties
- het verkorten van de aanvraagprocedure
- het verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening door een alternatieve manier van indienen aan te bieden

VOORDELEN

vrijwilligers	gemeenten
besparen tijd en kosten; ze hoeven niet telefonisch een formulier op te vragen of een brief te schrijven en te posten	kunnen met digitale documenten efficiënter werken
kunnen sneller met hun activiteiten starten	stimuleren vrijwilligers doordat deze sneller kunnen starten

OMGAAN MET VEEL GEHOORDE "JA, MAARS" TEGEN DE BEST PRACTICE

"...niet iedereen beschikt over een internetverbinding."

Vrijwilligers die geen internet hebben, kunnen op reguliere wijze de vergunning aanvragen. Digitaal indienen is een aanvulling op bestaande mogelijkheden (per post verzenden of langsbrengen) en biedt de mogelijkheid om sneller een loterijvergunning aan te vragen.

"...de investeringen in ICT-systemen wegen niet op tegen de verbeterde dienstverlening aan vrijwilligers en efficiëntie voor de gemeente."

In het kader van de WABO worden bedrijven verplicht een aanvraag digitaal in te dienen. Gemeenten zijn verplicht deze aanvraag in ontvangst te kunnen nemen. Een product als de Loterijvergunning kan meeliften op de investeringen die gemeenten moeten doen om de ICT-infrastructuur in te richten voor het in ontvangst nemen van digitale aanvragen.

AANDACHTSPUNTEN VOOR IMPLEMENTATIE VAN DE BEST PRACTICE

wet- en regelgeving	hoeft niet aangepast te worden
financiën	eenmalige inzet om: 1. een digitaal formulier op te stellen, 2. de ICT-systemen voor digitale aanvraag geschikt te maken, en 3. de doelgroep te informeren eenmalige investering in ICT
personele inzet	eenmalige inzet om: 1. een digitaal formulier op te stellen, 2. de ICT-systemen voor digitale aanvraag geschikt te maken, en 3. de doelgroep te informeren
toezicht	toezicht kan op de huidige capaciteit blijven
communicatie	communiceer de mogelijkheid tot digitaal indienen duidelijk en compleet naar de doelgroep. De communicatie moet een combinatie zijn van de website (structureel), lokale kranten (incidenteel/periodiek) en de vrijwilligers (incidenteel)

INFORMATIE OVER DEZE BEST PRACTICE:

5. EVENEMENTEN-VERGUNNING, KLEIN

**Het kan ook anders.
Maak kleine evenementen vergunningsvrij.**

Vrijwilligersorganisaties die een opendag of manifestatie organiseren die voor het publiek toegankelijk is, moeten een Kleine evenementenvergunning aanvragen.

Autonome regelgeving
De gemeente stelt zelf het beleid op en de daarbij horende regels. Vaak zijn deze regels opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening.

Meestal gebruikt om:

- ▶ parkeeroverlast te voorkomen
- ▶ geluidsoverlast te voorkomen
- ▶ verkeersbelemmeringen te voorkomen
- ▶ ongevallen te voorkomen
- ▶ de bereikbaarheid van hulpdiensten te waarborgen
- ▶ inzicht te verkrijgen in welke evenementen wanneer en waar worden gehouden

GEMEENTE TERNEUZEN

DOET HET ANDERS!

De gemeente Terneuzen heeft geen vergunningplicht op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening voor kleine evenementen.
Argumenten voor de vrijstelling zijn:
▶ de gemeente kan via bestaande regels optreden tegen mogelijke overlast (bijvoorbeeld parkeren, criminele activiteiten en zwerfvuil)

VOORDELEN

vrijwilligers	gemeenten
hoeven geen vergunning meer aan te vragen	hoeven minder vergunningen af te geven
besparen daardoor tijd en kosten	besparen daardoor capaciteit
kunnen direct met hun activiteiten starten	stimuleren vrijwilligers doordat deze direct kunnen starten
ondervinden geen irritaties door 'overbodig' geachte vergunningen	kunnen risico's met bestaande wet- en regelgeving beheersen
	hoeven geen bezwaarschriften tegen beschikkingen te behandelen

OMGAAN MET VEEL GEHOORDE "JA, MAARS" TEGEN DE BEST PRACTICE

"...zonder vergunningstelsel kunnen evenementen niet worden geweigerd."

In de Algemene Plaatselijke Verordening kan een bepaling worden opgenomen over wanneer een evenement als klein wordt aangemerkt. De gemeente kan hierbij zelf bepalen welke evenementen zij wil vrijstellen van vergunningsplicht.

"...willen wij eventuele verstoring van de openbare orde, geluidsoverlast en zwerfvuil kunnen aanpakken dan hebben we een vergunning nodig."

Optreden tegen overlast kan op grond van de Wet milieubeheer (regels omtrent het maken van geluid), de APV (op basis van de handhaving openbare orde) en de gemeentelijke Afvalstoffenverordening.

"...we willen weten wanneer een evenement wordt gehouden."

Hierop kan de gemeente eventuele activiteiten voor handhaving en communicatie afstemmen. Sturing blijft mogelijk voor grote evenementen.

AANDACHTSPUNTEN VOOR IMPLEMENTATIE VAN DE BEST PRACTICE

wet- en regelgeving	het artikel uit de betreffende Verordening schrappen criteria opstellen waarmee vrijwilligers kunnen bepalen of hun activiteit al dan niet een klein evenement is
financiën	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, 2. de criteria op te stellen, en 3. de doelgroep te informeren
personele inzet	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, 2. de criteria op te stellen, en 3. de doelgroep te informeren structurele besparing huidige capaciteit aangezien deze vergunning wordt afgeschaft
toezicht	toezicht kan op de huidige capaciteit blijven. Handhaaf het naleven van de regels op basis van overige wet- en regelgeving
communicatie	communiceer duidelijk en compleet naar de doelgroep. De communicatie kan een combinatie zijn van de website (structureel), lokale kranten (incidenteel/periodiek) en de vrijwilligers (incidenteel) voer vooroverleg met politie en brandweer over de criteria, om de veiligheid en de toegankelijkheid van de openbare weg te waarborgen

INFORMATIE OVER DEZE BEST PRACTICE:

6. ONTHEFFING GELUIDHINDER

**Het kan ook anders:
Maak combinaties met andere vergunningstelsels.**

Wanneer een harmonie in een oefenlokaal repeteert of een evenement met muziek wil organiseren en de kans bestaat dat hiermee geluidhinder wordt veroorzaakt, is een ontheffing nodig.

Autonome regelgeving

De gemeente stelt zelf het beleid op en de daarbij horende regels. Vaak zijn deze regels opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening.

Meestal gebruikt om:

- ▶ geluidhinder voor omwonenden of belanghebbenden - waarin andere regelingen (Wet Milieubeheer, Wet geluidhinder) niet voorzien - te voorkomen

GEMEENTE MOERDIJK

DOET HET ANDERS!

De gemeente Moerdijk heeft de ontheffing geluidhinder op basis van de APV opgenomen in de evenementenvergunning.

Argumenten hiervoor zijn:

- ▶ opname in andere vergunningstelsels (of gelijktijdige behandeling bij medebewindsregelgeving) voorkomt gescheiden aanvraagprocedures en daarmee extra belasting van vrijwilligers
- ▶ voor collectieve festiviteiten zoals carnaval worden meestal ontheffingen verleend. Daardoor is geen ontheffingstelsel nodig

VOORDELEN

vrijwilligers	gemeenten
hoeven geen extra ontheffing meer aan te vragen	hoeven minder ontheffingen af te geven
besparen hierdoor tijd en kosten	besparen hierdoor capaciteit
weten precies wat, waar en wanneer is toegestaan	voeren geen discussies meer over wat, waar en wanneer is toegestaan

OMGAAN MET VEEL GEHOORDE "JA, MAARS" TEGEN DE BEST PRACTICE

"...er is hierdoor kans op meer overlast door vrijwilligersorganisaties in bijvoorbeeld kantines of eetgelegenheden."

De gemeente kan 12 individuele festiviteiten vaststellen per kantine per jaar, (de zogenaamde 12-dagen melding op basis van het Besluit Horeca, Sport en Recreatie). Kantines of eetgelegenheden moeten deze melden. Activiteiten waarvoor de ontheffing is afgeschaft, zijn toegestaan. Alle overige activiteiten zijn zonder ontheffing verboden. De gemeente kan hierop handhaven.

"...wij willen overlast op bepaalde dagen (zoals zondagen) voorkomen."

De gemeente kan besluiten om voor bepaalde dagen het verbod niet af te schaffen. Voor die dagen moet dan alsnog een ontheffing worden aangevraagd.

"...de inwoners klagen over teveel geluid."

Het is noodzakelijk om te controleren in welke mate er overlast optreedt, voordat maatregelen worden genomen. Vijf klachten geven een ander beeld dan honderd klachten. Zijn er veel klachten, ga dan na bij welke activiteiten die optreden. Kijk vervolgens of een verbod zinvol is voor die activiteiten, dit deelgebied, deze datum of die tijdstippen.

AANDACHTSPUNTEN VOOR IMPLEMENTATIE VAN DE BEST PRACTICE

wet- en regelgeving	de Verordening aanpassen
	opstellen van situaties (tijden, gebieden) waarin de ontheffing wordt afgeschaft
financiën	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, en 2. de situaties op te stellen waarin de ontheffing wordt afgeschaft
personele inzet	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, en 2. de situaties op te stellen waarin de ontheffing wordt afgeschaft
	structurele besparing op de huidige capaciteit omdat er minder ontheffingen worden verleend
toezicht	toezicht kan op de huidige capaciteit blijven. Handhaaf het naleven van de regels op basis van overige wet- en regelgeving
communicatie	communiceer de (gewijzigde) regels duidelijk en compleet naar de doelgroep. De communicatie moet een combinatie zijn van de website (structureel), lokale kranten (incidenteel/periodiek) en de vrijwilligers (incidenteel).

INFORMATIE OVER DEZE BEST PRACTICE:

7. COLLECTE-VERGUNNING

**Het kan ook anders:
Collecteren? Een melding vooraf is voldoende.**

De vergunning geeft vrijwilligers toestemming om aan de openbare weg of huis-aan-huis geld en/of goederen in te zamelen.

Autonome regelgeving

De gemeente stelt zelf het beleid op en de daarbij horende regels. Vaak zijn deze regels opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening.

Meestal gebruikt om:

- ▶ overlast te voorkomen
- ▶ het landelijke collecterooster en de lokale collectes op elkaar af te stemmen
- ▶ inzicht te verkrijgen in welke collectes wanneer en waar worden gehouden
- ▶ te controleren of het ingezamelde geld daadwerkelijk aan het goede doel wordt besteed

GEMEENTE BOXMEER

DOET HET ANDERS!

De gemeente Boxmeer heeft algemene regels voor het houden van collectes voor lokale vrijwilligersorganisaties en instellingen vermeld op het landelijke collecterooster van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

Argumenten hiervoor zijn:

- ▶ in de algemene regels staan criteria voor:
 1. instellingen die op het landelijke collecterooster van het CBF staan, en
 2. in de gemeente gevestigde verenigingen en stichtingen die, volgens de statuten en activiteiten, doelen van algemeen (gemeenschaps)belang nastreven
- ▶ vrijwilligers stemmen de data van de collecte vaak zelf af op het landelijke collecterooster

VOORDELEN

vrijwilligers	gemeenten
hoeven geen vergunning meer aan te vragen	hoeven minder vergunningen af te geven
besparen hierdoor tijd en kosten	besparen hierdoor capaciteit
hebben minder wachttijd voor ze kunnen starten met hun activiteiten	stimuleren vrijwilligers doordat deze sneller kunnen starten
weten precies wat, waar en wanneer is toegestaan	voeren geen discussies meer over wat, waar en wanneer is toegestaan
	hoeven geen bezwaarschriften tegen beschikkingen te behandelen

OMGAAN MET VEEL GEHOORDE "JA, MAARS" TEGEN DE BEST PRACTICE

"... we kunnen zonder vergunningstelsel het doel van de collecte niet controleren."

De algemene regels gelden alleen voor de collectes vermeld op het landelijk collecterooster en in de gemeente gevestigde verenigingen en stichtingen. Die laatste zijn over het algemeen bekend bij de gemeente, en het CBF controleert de collectes op het landelijke collecterooster. Hierdoor is de kans op onbetrouwbare collectes beperkt.

"...door gedeeltelijke vrijstelling kunnen we collectes niet meer op elkaar afstemmen."

Het landelijke collecterooster is bekend bij de lokale verenigingen en stichtingen. Ze kunnen zelf hun collectes hierop afstemmen. Door deze 'marktwerking' wordt samenloop van collectes beperkt.

"...we willen weten wanneer een collecte wordt gehouden."

Via een collectemelding weet de gemeente welke collectes wanneer worden georganiseerd. Dit kan op een gemeentelijke evenementenkalender worden vermeld.

AANDACHTSPUNTEN VOOR IMPLEMENTATIE VAN DE BEST PRACTICE

wet- en regelgeving	de Verordening aanpassen
	opstellen van algemene regels met criteria voor: 1. instellingen die op het landelijke collecterooster van het CBF staan, en 2. in de gemeente gevestigde verenigingen en stichtingen, die volgens de statuten en activiteiten een doel van algemeen (gemeenschaps) belang nastreven
	de regels zo formuleren, dat er geen discussie kan ontstaan. Als de algemene regels worden opgenomen in een verordening is er geen 'beoordelingsvrijheid'.
financiën	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, 2. algemene regels op te stellen, en 3. de doelgroep te informeren
personele inzet	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, 2. algemene regels op te stellen, en 3. de doelgroep te informeren
	structurele besparing op de huidige capaciteit omdat vergunningen voor collectes worden omgezet in algemene regels
toezicht	toezicht kan op de huidige capaciteit blijven. Het naleven van de regels moet zowel bij een vergunningstelsel als bij algemene regels worden gehandhaafd
communicatie	communiceer de algemene regels duidelijk en compleet naar de doelgroep. De communicatie moet een combinatie zijn van de website (structureel), lokale kranten (incidenteel/periodiek) en de vrijwilligers (incidenteel)

INFORMATIE OVER DEZE BEST PRACTICE:

8. STRUCTURELE SUBSIDIE

Om vrijwilligers financieel te ondersteunen kunnen zij een subsidie van de gemeente ontvangen. Een structurele subsidie is niet gekoppeld aan een bepaalde activiteit en wordt vaak jaarlijks toegekend.

Autonome regelgeving

De gemeente bepaalt zelf of en hoeveel subsidie wordt verleend. Vaak is dit vastgelegd in een Subsidieverordening.

Meestal gebruikt om:

- ▶ vrijwilligers te ondersteunen
- ▶ bepaalde activiteiten te stimuleren

Het kan ook anders: Eén aanvraag, vier jaar subsidie.

GEMEENTE BEESEL

DOET HET ANDERS!

De gemeente Beesel verstrekt de structurele subsidie voor maximaal vier jaar.

Argumenten hiervoor zijn:

- ▶ het geeft vrijwilligers meer zekerheid over de financiële status
- ▶ via de subsidieverordening kan de gemeente eisen dat eventuele wijzigingen, die van belang zijn voor de hoogte van de subsidie, worden doorgegeven

VOORDELEN

vrijwilligers	gemeenten
besparen tijd en kosten omdat ze maar eens in de vier jaar een aanvraag indienen	behandelen minder subsidieaanvragen per jaar
	hebben meer zekerheid over de financiële status
	besparen capaciteit

OMGAAN MET VEEL GEHOORDE "JA, MAARS" TEGEN DE BEST PRACTICE

"... misschien wordt onterecht subsidie verstrekt."

Vrijwilligers kunnen worden verplicht om eventuele wijzigingen door te geven. Zo kan het subsidiebedrag indien nodig worden aangepast.

"...we hebben geen controle op de besteding van de subsidiegelden."

In de subsidieaanvraag en toekenning kan door de gemeente worden aangegeven waarvoor de verstrekte subsidie is bedoeld. Bovendien heeft de gemeente altijd de mogelijkheid om te controleren of de subsidie is gebruikt voor de juiste doelstellingen en op basis daarvan maatregelen nemen zoals het intrekken of niet verlengen van de subsidie.

AANDACHTSPUNTEN VOOR IMPLEMENTATIE VAN DE BEST PRACTICE

wet- en regelgeving	de Verordening aanpassen
financiën	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, en 2. de doelgroep te informeren
personele inzet	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, en 2. de doelgroep te informeren
toezicht	niet van toepassing
communicatie	communiceer de aanpassing van de Verordening duidelijk en compleet naar de doelgroep. De communicatie moet een combinatie zijn van de website (structureel), lokale kranten (incidenteel/periodiek) en de vrijwilligers (incidenteel)

INFORMATIE OVER DEZE BEST PRACTICE:

9. OPTOCHT-VERGUNNING

Voor het organiseren van een kleine optocht bijvoorbeeld voor het promoten van de scouting-club is vaak een Optochtvergunning nodig.

Autonome regelgeving.

De gemeente stelt zelf het beleid op en de daarbij horende regels. Vaak zijn deze regels opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening.

Meestal gebruikt om:

- ▶ gevaarlijke verkeerssituaties te voorkomen
- ▶ overlast te voorkomen
- ▶ openbare orde te bewaren

**Het kan ook anders:
Een optocht organiseren? Alleen even melden!**

GEMEENTE WYMBRITSERADIEL

DOET HET ANDERS!

De gemeente Wymbritseradiel heeft in de Algemene Plaatselijke Verordening geen regels opgenomen voor het houden van optochten. Wanneer een vrijwilligersorganisatie een optocht wil organiseren moet dit wel even gemeld worden zodat politie en brandweer op de hoogte zijn. Argumenten hiervoor zijn:

- ▶ aanvragen voor een optochtvergunning worden nagenoeg nooit geweigerd
- ▶ in de praktijk wordt de vergunning weinig aangevraagd
- ▶ door de melding weten de gemeente, politie en brandweer wel waar en wanneer een optocht wordt gehouden
- ▶ de gemeente kan via bestaande regels optreden tegen mogelijke overlast (bijv. openbare orde, zwerfvuil en geluidsoverlast).

VOORDELEN

vrijwilligers	gemeenten
hoeven geen vergunning meer aan te vragen	hoeven minder vergunningen af te geven
besparen hierdoor tijd en kosten	besparen hierdoor capaciteit
hebben geen wachttijd voor ze met hun activiteiten kunnen starten	stimuleren vrijwilligers doordat deze direct kunnen starten

OMGAAN MET VEEL GEHOORDE "JA, MAARS" TEGEN DE BEST PRACTICE

"...wij willen verstoring van de openbare orde, geluidsoverlast en zwerfvuil aanpakken. Daarvoor hebben we een vergunning nodig."

De gemeente kan met bestaande wet- en regelgeving optreden tegen overlast. Op basis van de APV kan de gemeente optreden tegen een verstoring van de openbare orde en geluidshinder. Met de gemeentelijke Afvalstoffenverordening kan zwerfvuil worden aangepakt. Een Optochtvergunning is hiervoor niet noodzakelijk.

"...we willen niet dat optochten uit de hand lopen en verkeersoverlast veroorzaken"

Doordat vrijwilligersorganisaties op basis van de APV verplicht zijn een optocht te melden is de gemeente in staat politie en brandweer van te voren op de hoogte te stellen. De gemeente bepaalt wat een organisator moet doorgeven (zoals het aantal mensen en de route), zodat zij van te voren kan inschatten welke maatregelen genomen moeten worden.

"...we lopen legesinkomsten mis."

Door dereguleringsmaatregelen nemen zowel legesinkomsten als kosten voor de gemeente af; de vergunningverlening kost immers minder tijd. Legesinkomsten mogen maximaal kostendekkend zijn.

AANDACHTSPUNTEN VOOR IMPLEMENTATIE VAN DE BEST PRACTICE

wet- en regelgeving	het artikel schrappen uit de betreffende Verordening
financiën	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen en 2. de doelgroep te informeren
personele inzet	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen en 2. de doelgroep te informeren structurele besparing op de huidige capaciteit omdat de vergunningen wordt geschrapt
toezicht	toezicht kan op de huidige capaciteit blijven.
communicatie	eenmalige communicatie naar de doelgroep stel indien nodig de politie op de hoogte van het afschaffen van de optochtvergunning

INFORMATIE OVER DEZE BEST PRACTICE:

Gemeente Wymbritseradiel

Mw. H. Gutman

(0515) 53 44 44

info@wymbritseradiel.nl

10. INNEMEN GEMEENTEGROND (NIET-COMMERCIEËLE DOELEINDEN)

**Het kan ook anders:
Innemen van gemeentegrond? Een melding is voldoende.**

Vrijwilligersorganisaties die bijvoorbeeld een kraampje, tent of een container (bij een verbouwing) op gemeentegrond willen plaatsen hebben hiervoor een vergunning nodig.

Autonome regelgeving.

De gemeente stelt zelf het beleid op en de daarbij horende regels. Vaak zijn deze regels opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening.

Meestal gebruikt om:

- ▶ onveilige (verkeers)situaties te voorkomen
- ▶ de doorstroming op de openbare weg te waarborgen

GEMEENTE WOENSDRECHT

DOET HET ANDERS!

De gemeente Woensdrecht heeft algemene regels voor het innemen van gemeentegrond.

Argumenten hiervoor zijn onder andere:

- ▶ er kunnen voorwaarden in worden vermeld voor 1. tijden en data, 2. veiligheid, 3. plaats, en 4. bepalingen bij schade aan wegdek of groenvoorziening
- ▶ voor verschillende gebieden kunnen verschillende algemene regels worden gesteld

VOORDELEN

vrijwilligers	gemeenten
hoeven geen vergunning meer aan te vragen	geven geen vergunningen meer af
	besparen hierdoor tijd en kosten besparen capaciteit
hebben geen wachttijd voor ze kunnen starten met hun activiteiten	stimuleren vrijwilligers doordat deze direct kunnen starten
weten precies wat, waar en wanneer is toegestaan	hoeven niet te discussiëren over wat is toegestaan
	hoeven geen bezwaarschriften tegen beschikkingen te behandelen

OMGAAN MET VEEL GEHOORDE "JA, MAARS" TEGEN DE BEST PRACTICE

"...de verkeersveiligheid kan niet per situatie worden beoordeeld."

Vaak kan per kalenderjaar een vergunning worden aanvraagd, zonder dat vooraf vaststaat waar de grond wordt ingenomen. Dit maakt duidelijk dat aspecten van verkeersveiligheid (maar ook welstand, gevaar of omgevingshinder) hierbij geen rol van betekenis spelen. Tijdelijke vergunningen worden bovendien vrijwel altijd verleend vanwege het belang van (ver)bouw- en onderhoudswerkzaamheden.

"...ondanks de algemene regels worden objecten geplaatst die niet aan de regels voldoen."

Als de algemene regels niet worden nageleefd dan kan de gemeente hier tegen optreden. Daarvoor is geen vergunningenstelsel nodig.

"...bewoners hebben klachten over uitzicht en zwerfvuil."

In de algemene regels kan de gemeente ingaan op uiterlijk en zaken als zwerfvuil. Elke vrijwilliger moet zich hieraan houden.

AANDACHTSPUNTEN VOOR IMPLEMENTATIE VAN DE BEST PRACTICE

wet- en regelgeving	de Verordening aanpassen algemene regels opstellen met criteria voor: 1. tijden en data, 2. veiligheid, 3. plaats, en 4. bepalingen bij schade aan het wegdek of groenvoorziening. regels zodanig formuleren, dat geen discussie kan ontstaan. Als de algemene regels worden opgenomen in een verordening is er geen 'beoordelingsvrijheid'.
financiën	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, 2. algemene regels op te stellen, en 3. de doelgroep te informeren
personele inzet	eenmalige inzet om: 1. de Verordening aan te passen, 2. algemene regels op te stellen, en 3. de doelgroep te informeren structurele besparing op de huidige capaciteit
toezicht	toezicht kan op de huidige capaciteit blijven. Het naleven van de regels moet zowel bij een vergunningenstelsel als bij algemene regels worden gehandhaafd
communicatie	communiceer de algemene regels duidelijk en compleet: 1. via de website (structureel), 2. via de lokale kranten (incidenteel/periodiek), en 3. rechtstreeks naar de vrijwilligers (incidenteel) overleg eventueel bij het opstellen van de algemene regels met politie en brandweer, om de veiligheid en de toegankelijkheid van de openbare weg te waarborgen

INFORMATIE OVER DEZE BEST PRACTICE:

KNELPUNTEN EN OPLOSSINGEN

De Voedsel en Waren Autoriteit en Movisie onderzoeken samen de mogelijkheid voor het opstellen van een eenvoudige branchespecifieke hygiëncode. Daarnaast onderzoekt het Ministerie van BZK onder welke omstandigheden de overheid meer vertrouwen kan geven aan burgers en bedrijven en hoe dat vertrouwen vorm kan krijgen. Dit onderzoek moet de overheid meer aanknopingspunten bieden om onder andere vrijwilligers meer vertrouwen te geven.

7 Complexe wet- en regelgeving rondom de eigen accommodatie van vrijwilligers

Vrijwilligersorganisaties met een eigen accommodatie

hebben met veel complexe wetten en regels te maken. Voorbeelden hiervan zijn de Gebruiksvergunning (voor een brandveilige inrichting), de Horeca exploitatievergunning, de Aanwezigheidsvergunning speelautomaten en het Legionellabesluit.

Oplossing

Vraag uw gemeente om de aangepaste modelverordeningen te gebruiken.

In de nieuwe VNG modelverordeningen zijn namelijk een aantal wijzigingen doorgevoerd die betrekking hebben op de accommodatie:

- de reikwijdte van de Horeca exploitatievergunning is ingeperkt.
- voor de Aanwezigheidsvergunning speelautomaten is een modelvergunning voor onbepaalde tijd opgenomen.

Het is ook mogelijk om helemaal geen Horeca exploitatievergunning te hanteren (een voorbeeld hiervan is de gemeente Wassenaar).

Daarnaast kunt u uw gemeente erop wijzen dat :

- door een recente wijziging in het Legionellabesluit veel vrijwilligersorganisaties nu onder de 'laagriscocategorie' vallen. Voorbeelden hiervan zijn kindercentra en sportaccommodaties waar tot dusver geen ziektegevallen zijn aangetoond en waar het risico op besmetting erg klein wordt geacht.
- de Gebruiksvergunning recentelijk is omgezet in algemene regels.

8 Het organiseren van evenementen

Onder vrijwilligersorganisaties bestaat veel onduidelijkheid over de regels en de verplichte vergunningen voor het organiseren van evenementen. Vrijwilligers willen als organisatoren van evenementen duidelijkheid over het doel van de regels en vragen om een efficiënte uitvoeringswijze. Ook is de geluidsnorm voor veel evenementen niet toereikend. Tot slot geven vrijwilligersorganisaties aan dat er vaak te weinig onderlinge afstemming plaatsvindt met de voor vrijwilligers relevante gemeentelijke afdelingen en organisaties (zoals politie en brandweer).

Oplossing

Vraag uw gemeente om de aangepaste modelverordeningen te gebruiken. De VNG heeft in haar nieuwe VNG modelverordening een wijziging doorgevoerd waardoor kleine evenementen vergunningsvrij worden gesteld. Er zijn ook voorbeelden van gemeenten waar kleine evenementen al vergunningsvrij zijn (bijvoorbeeld de gemeenten Terneuzen en Winterswijk). Overleg met uw gemeente of het mogelijk is om het voorbeeld van de gemeente Winterswijk te volgen. Op het gebied van vergunningen voor grote evenementen heeft de gemeente Winterswijk namelijk een aantal verbeteringen doorgevoerd:

- door een jaarlijkse informatieavond vindt een goede informatie-uitwisseling over de te organiseren evenementen plaats. Op deze avond overleggen alle betrokkenen (organisatoren, gemeente, politie en brandweer) als gelijkwaardige partijen met elkaar

over de regels rondom de te organiseren evenementen. Daarnaast worden op die avond de evenementen van het afgelopen jaar geëvalueerd.

- er is één informatief, toegankelijk en duidelijk digitaal aanvraagformulier voor vergunningsplichtige grote- evenementen (www.winterswijk.nl);
- voor evenementen die al een keer een vergunning, ontheffing of bevestiging van een melding hebben gekregen, jaarlijks worden georganiseerd én ieder jaar vrijwel hetzelfde zijn, kan volstaan worden met de melding van de datum en een verwijzing naar de eerder ingediende gegevens. Met behulp van een door de gemeente opgestelde checklist gaat de aanvrager na of inderdaad alles nog hetzelfde is.

KNELPUNTEN EN OPLOSSINGEN

Oplossing

Vraag uw gemeente om één centraal aanspreekpunt voor vrijwilligers in te stellen. Dit centraal gemeentelijk aanspreekpunt kan bijvoorbeeld:

- dienen als proactieve informatievoorziening over het lokale vergunningen- en subsidiebeleid en de landelijke wet- en regelgeving;
- advies verstrekken over het lokale vergunningen- en subsidiebeleid en de landelijke wet- en regelgeving;
- dienen als vraagbaak voor vrijwilligersorganisaties.

Een voorbeeld is het vrijwilligersloket van de gemeente Vlissingen.

4 Hoge legeskosten en lokale belastingen

Een groot deel van de kosten voor lokale vrijwilligersorganisaties (zeker wanneer zij zelf een gebouw in beheer hebben) bestaan uit legeskosten en lokale belastingen. Voorbeelden hiervan zijn: de Gebruiksvergunning, Bouwvergunning, Kampeervergunning, Evenementenvergunning, Braderievergunning, Ventvergunning, Stookontheffing en belastingen (OZB, rioolrechten, zuiveringslasten, reinigingsrecht, waterschapslasten, energiebelasting, toeristenbelasting). Vrijwilligersorganisaties moeten doorgaans ook legeskosten betalen wanneer de vergunning niet wordt verleend. Tot slot is er bij vrijwilligersorganisaties vaak onduidelijkheid over de categorie waarin zij

worden ingedeeld voor de te hanteren tarieven.

Oplossing

Vraag uw gemeente om de aangepaste modelverordeningen te gebruiken. Hierdoor zullen uw legeskosten afnemen. Vraag daarnaast uw gemeente of het mogelijk is om lagere legestarieven en belastingen voor de vrijwilligersorganisaties te hanteren. Daarmee blijft er meer (subsidie)geld beschikbaar voor de activiteiten van de vrijwilligersorganisatie. U kunt daarbij de volgende inspirerende voorbeelden noemen:

- de gemeente Mill en Sint-Hubert die de leges die vrijwilligers moeten betalen bij het aanvragen van vergunningen heeft afgeschaft
- verschillende gemeenten hanteren een differentiatie bij toeristenbelasting: geen of een lagere toeristenbelasting voor jeugdkampen, voor kinderen onder de 18, voor overnachting in accommodaties voor schoolkampen of scoutingkampen

5 Het subsidiebeleid is ontoegankelijk

Vrijwilligersorganisaties kunnen in aanmerking komen

voor diverse incidentele en structurele subsidies. Het is voor veel vrijwilligersorganisaties onduidelijk op basis waarvan subsidie kan worden aangevraagd. Ook zijn de procedures voor het verkrijgen van subsidie vaak onduidelijk. De rijksoverheid, medeoverheden en uitvoeringsorganisaties hebben bovendien allemaal eigen (en daarmee verschillende) subsidieverordeningen. Bovendien moeten vrijwilligersorganisaties doorgaans eerst een uitgebreide aanvraag indienen (toetsing vooraf) terwijl ze vervolgens gedurende het project (tussentijds) of achteraf nog verantwoording moeten afleggen over de besteding van de subsidie.

Oplossing

U kunt uw gemeente vragen of het mogelijk is om subsidies structureel vast stellen. U kunt daarbij het voorbeeld van de gemeente Beesel gebruiken. Het ministerie van BZK onderzoekt of het mogelijk is om één model voor subsidieaanvragen op te stellen binnen het lopende traject voor de herziening van alle VNG modelverordeningen.

6 Vrijwilligers worden benaderd en behandeld als een bedrijf of professionele organisatie

Vrijwilligersorganisaties moeten aan dezelfde eisen voldoen als professionele organisaties en worden dikwijls ook zo behandeld en begeleid. Voorbeelden hiervan zijn:

- vrijwilligers moeten zich bij het bereiden en verstrekken van eten aan dezelfde regels houden als een professioneel restaurant. Zo moeten zij voor het samen broodjes smeren voor de clublunch of het voorbereiden van een barbecue met de leden zich houden aan de regels en informatieverplichtingen van de Warenwet (zoals het registreren van de voedseltemperatuur).
- Als de lokale scouting een familieschommel of vlot maakt, is hierop het attractie- en speeltoestellenbesluit van toepassing. Dat brengt allerlei verplichtingen en keuringen met zich mee.

Bij veel vrijwilligers(organisaties) leidt dit tot spanningen over aansprakelijkheid en risico's voor overtredingen. Vaak worden uit angst bepaalde activiteiten maar niet meer gedaan of tegen hogere kosten uitbesteed aan professionele organisaties (bijvoorbeeld bij barbecues).

Oplossing

Meldt uw klachten over vergelijkbare gevallen op www.lastvandeoverheid.nl.

KNELPUNTEN EN OPLOSSINGEN

Inleiding

De overheid is zich meestal niet bewust van de ongewenste effecten die bepaalde regels voor vrijwilligers hebben. Er is daarom onderzoek gedaan naar de knelpunten voor vrijwilligers. In dit onderdeel worden bij acht veel voorkomende knelpunten oplossingsrichtingen geboden. Deze oplossingsrichtingen kunt u deels direct toepassen, maar vragen soms ook om nadere afstemming met de gemeente. Dit boekje met oplossingsrichtingen en praktijkvoorbeelden kunt u gebruiken om in overleg met uw gemeente passende oplossingen te vinden.

1 Onbekendheid met relevante wet- en regelgeving

Er bestaat bij vrijwilligers veel onduidelijkheid over het vergunningenbeleid en andere voor hen relevante wet- en regelgeving. Daarnaast worden zij vaak onvoldoende geïnformeerd over wijzigingen of nieuwe regels. Ook is het verloop van vrijwilligers binnen de vrijwilligersorganisaties groot. Daarmee verdwijnt met enige regelmaat de deskundigheid die zij hebben opgebouwd. De vrijwilligersorganisaties missen daardoor vaak een deskundig kader dat bekend is met de voor hen relevante wet- en regelgeving

Oplossing

Gebruik beschikbare handboeken wanneer u wilt weten met welke regels u rekening moet houden. Er zijn inmiddels verschillende handboeken op het

gebied van wet- en regelgeving verkrijgbaar. Voorbeelden hiervan zijn het handboek van de vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV www.nov.nl) en het handboek van het Nederlands Olympisch Comité*de Nederlandse Sport Federatie (NOC*NSF) Een handboek specifiek gericht op lokale wet- en regelgeving ontbrak nog. Daarom is het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties samen met de gemeente Zwolle een experiment aangegaan. Als onderdeel van dit experiment is een lokaal handboek wet- en regelgeving opgesteld dat digitaal kan worden geraadpleegd (www.zwolshandboek.nl). Het Zwols Handboek is samengesteld door SportService Zwolle, de gemeente Zwolle, de Stichting Evenementen Support Zwolle, de Vrijwilligerscentrale Zwolle en Movisie. Het Zwols Handboek is ingericht op de lokale Zwolse situatie, maar kan ook gebruikt

worden door andere gemeenten om een eigen versie op te stellen. Vraag uw gemeente om het Zwols Handboek aan te passen zodat er een eigen lokale versie beschikbaar is waarmee uw gemeente alle vrijwilligers beter kan informeren over de relevante lokale regels, belastingen en vergunningen.

2 Ingewikkeld en formeel taalgebruik & onbegrijpelijke formulieren

Een grote ergernis van veel vrijwilligers is het invullen van formulieren. Het taalgebruik in de formulieren en toelichtingen wordt als formeel en ingewikkeld ervaren (bijv. bij de subsidiemogelijkheden of vergunningaan-

vragen). Dit leidt bij veel vrijwilligers tot onduidelijkheid over de toepasselijkheid en inhoud van deze formulieren.

Oplossing

Klachten over onbegrijpelijke formulieren kunt u melden op www.lastvandeoverheid.nl.

Sinds 1 september 2007 moeten alle nieuwe formulieren van de rijksoverheid begrijpelijk zijn. Per 1 september 2008 geldt dit ook voor alle gemeentelijke formulieren. Zowel de papieren als elektronische formulieren worden aangepakt. Vanaf 1 januari 2009 zijn ook de 25 meest gebruikte bestaande formulieren begrijpelijk gemaakt.

Voor de formulierenmakers is hiervoor een aantal hulpmiddelen ontwikkeld zoals een norm voor begrijpelijkheid, een schrijfwijzer, een website, een helpdesk en een cursus. Deze hulpmiddelen zijn ook beschikbaar voor uw gemeente (www.begrijpelijkeformulieren.nl).

3 Afwezigheid van één centraal gemeentelijk aanspreekpunt voor vrijwilligers

Vrijwilligers(organisaties) geven aan behoefte te hebben aan een betere informatievoorziening en ondersteuning vanuit de gemeente. De afwezigheid van één centraal gemeentelijk aanspreekpunt wordt als een belemmering ervaren voor het opstarten en uitvoeren van allerlei vrijwilligersinitiatieven. Bovendien draagt het bij aan de onduidelijkheid die bij vrijwilligers leeft over de op hen van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Geachte vrijwilliger,

Vrijwilligerswerk is een belangrijk onderdeel van onze samenleving. Dat moet niet gehinderd worden door veel of onduidelijke regels en administratieve lasten. Daarom zal ik mij de komende jaren inzetten om de dienstverlening van de overheid te verbeteren en de lokale regeldruk terug te dringen. Ik wil ervoor zorgen dat er meer ruimte voor u komt zodat u zich met passie als vrijwilliger kunt inzetten.

Er is al een aantal initiatieven ondernomen om de regeldruk bij vrijwilligers aan te pakken. Zo worden de modelverordeningen van de VNG verduidelijkt, vereenvoudigd of geschrapt. De meeste gemeentelijke vergunningen die van toepassing zijn op vrijwilligers zijn gebaseerd op deze modelverordeningen. Uw gemeente kan de aangepaste modelverordeningen gebruiken. Daarnaast zal de rijksoverheid de knelpunten in de rijksregelgeving aanpakken. Er zijn ook verschillende gemeenten die goede oplossingen hebben gevonden. Een aantal van deze voorbeelden vind u terug in dit boekje. Zij kunnen mogelijk uw gemeente inspireren.

Wordt u in de uitoefening van uw vrijwilligerswerk gehinderd door regels of bureaucratische rompslomp of weet u goede oplossingen om knelpunten te verhelpen? Laat u dat dan weten via het meldpunt www.lastvandeoverheid.nl.

Met dit boekje en de hierin genoemde gereedschappen hoop ik een bijdrage te leveren aan het vinden van oplossingen voor de knelpunten die u eerder kenbaar heeft gemaakt.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Drs. A.Th. B. Bijleveld-Schouten

